Data publikacji: (08.06. do 14.06.2020r.)

W badanym okresie spadło **4,3 mm** deszczu na jeden metr kwadratowy, z czego **3,8 mm** spadło w ostatnim dniu badanego okresu. Średnia wilgotność powietrza wahała się w przedziale **75-83%.** Średnia dobowa temperatura powietrza kształtowała się w przedziale od **13,8 do 21,5 stopni C** i sukcesywnie wzrastała przez cały badany okres. Minimalna temperatura powietrza wahała się w przedziale **od 6,1 do 14,4 stopni C**. Średnia temperatura powietrza, mierzona przy gruncie, zamknęła się w przedziale **15,8-18,9 stopni C**. Temperatura gruntu, mierzona na głębokości 10 cm, podobnie jak w poprzednim okresie, była stabilna i wahała się w przedziale od **15,8 do 18,9stopni C**. W badanym okresie wiatr w naszym rejonie nie był uciążliwy i wiał słabo lub łagodnie. Średnia prędkość wiatru kształtowała się w przedziale **od 1,3 do 2,8m/sek.(4,7 – 10,1 km/h.)**

W porównaniu do poprzedniego okresu, spadło mniej deszczu, w przybliżeniu o około **5,9 mm**. Średnia temperatura powietrza, mierzona na poziomie 2 m stale wzrastała. Wartości: temperatury gruntu, przy gruncie wilgotność powietrza, jak również siła wiatru, charakteryzowały się na podobnym poziomie.

Roślina: (**Pszenica ozima)**

Stan uprawy dla miejscowości : Pieńsk

Rośliny na uprawach występują w fazach **BBCH od 59 do 61**. Rośliny znajdują się w fazie, w zależności od terminu siewu, od zakończenia kłoszenia do początku fazy kwitnienia.
Rośliny na plantacjach powschodziły równomiernie. Rośliny są wyrównane**.**

Zagrożenia:

W bieżącym okresie pojawiły się skrzypionki. Na plantacjach pszenicy ozimej występują 2 gatunki skrzypionek: skrzypionka zbożowa i skrzypionka błękitek.
Chrząszcze skrzypionek zimują w ściółce, darni lub między korzeniami. Wiosną, gdy temperatura przekracza 10°C przelatują na rośliny żywicielskie. Jaja składane są od połowy maja do połowy czerwca. Po upływie około2 tygodni wylegają się larwy. Szkody na plantacjach powodują zarówno chrząszcze jak i larwy (wyjadanie tkanki miękiszowej liści). Żerowanie w sprzyjających warunkach rozpoczyna się w II dekadzie kwietnia. Rozwojowi tych szkodników sprzyja ciepła pogoda w okresie wiosny.

Zalecenia:

Decyzję o sposobie i terminie zwalczania skrzypionek należy podjąć po przeprowadzeniu obserwacji. Zabiegi zwalczające przeprowadza się: w przypadku przekroczenia progu ekonomicznej szkodliwości, tj. stwierdzenia 1-2 larw na 1 źdźble lub w przypadku stwierdzenia na plantacji masowego wylęgu larw (obserwujemy wówczas larwy obu gatunków). W przypadku walki chemicznej wykorzystywane mogą być preparaty zawierające w swym składzie alfa-cypermetryne, dimetoat.

Roślina: (**Jęczmień ozimy**)

Stan uprawy dla miejscowości : Pieńsk
Rośliny znajdują się w fazie rozwojowej : dojrzałość wodna i początek dojrzałości mlecznej **BBCH 71-73**

Zagrożenia:

W bieżącym okresie w uprawie jęczmienia ozimego stwierdzono objawy **Septoriozy plew** wywoływana przez inny gatunek grzyba: *Phaeosphaeria nodorum* Mogą się pojawić w każdym stadium wegetacji roślin. Pierwsze objawy występują już jesienią. Na liściach mają postać brunatnych, wydłużonych plam, często o soczewkowatym kształcie i słabo widocznym obrzeżu. Później w obrębie plam powstają nieregularnie rozrzucone drobne piknidia o barwie od bursztynowej do niemal czarnej. Z czasem choroba rozprzestrzenia się. Wiosną jej objawy występują także na pochwach liściowych, źdźbłach, a później także kłosach. Początkowo plamy są jasnobrązowe, potem ciemnieją, gdyż znajdujące się w ich obrębie tkanki roślin ulegają nekrozie. Na znekrotyzowanych obszarach plamy tworzą się piknidia.

W obrębie kłosów fioletowe lub brunatne plamy pojawiają się najpierw na brzegach plew, potem choroba przenosi się także na osadkę kłosa. W znekrotyzowanych plamach tworzą się piknidia.

Zalecenia:
Na plantacjach porażonych zaleca się przerwę w uprawach zbożowych, unikanie sąsiedztwa użytków zielonych i pól z samosiewami zbóż. Zaleca się również wysiew nasion mniej podatnych na septoriozę.
Z bieżących zabiegów należy zalecić zwalczanie chemiczne fungicydami , zawierającymi środki czynne: biksafen, chlorotanolin, fluksapyroksad i inne.

Należy pamiętać o tym, że w IOR pierwszeństwo maja metody nie chemiczne (agrotechniczne, mechaniczne, fizyczne, biologiczne, hodowlane i inne) a gdy te okażą się niewystarczające, wówczas uzasadnione będzie zastosowanie ochrony chemicznej.

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu
ul. Zwycięska 8, 53-033 Wrocław
centrala: tel. 71 339 80 21 (22), sekretariat: tel. 71 339 86 56, faks 71 339 79 12
NIP 896-10-00-264, REGON 006011298
e-mail: sekretariat@dodr.pl, www.dodr.pl

Roślina: (**Rzepak ozimy**)

Stan uprawy dla miejscowości : Pieńsk
Rośliny znajdują się w fazie rozwoju - BBCH -79. Jest to faza rozwoju łuszczyn, w której prawie wszystkie łuszczyny osiągnęły typową wielkość.

Zagrożenia:
W okresie zawiązywania i rozwoju łuszczyn plantacje będą miejscem nalotu chowacza podobnika i muchówki pryszczarka.

Chowacz podobnik
Chowacz podobnik jest chrząszczem wielkości 2,5–3 mm, czarnym, ale z powodu owłosienia wydaje się szary. Głowa ryjkowato wydłużona oraz czułki i odnóża są czarne. Na pokrywach skrzydeł są paski równej szerokości z łuskowatymi włoskami (szare) ułożonymi w rzędy. Składane przez samice w łuszczynach jaja są białe, błyszczące i owalne, długości ok 0,5 mm**.** Larwy chowacza podobnika są beznogie, długości 4–5 mm, białe, łukowato wygięte z jasnobrązową głową. Poczwarka szkodnika jest biała, długości ok. 4 mm. Wewnątrz łuszczyny żeruje tylko jedna larwa, niszcząc zwykle do 5 zawiązków nasion. Uszkodzone łuszczyny pozostają zamknięte, przedwcześnie żółkną i są lekko zdeformowane. Dorosłe larwy opuszczają łuszczyny i przepoczwarczają się w glebie. W lipcu i sierpniu pojawiają się młode chrząszcze**.** Chowacz podobnik wykształca jedno pokolenie w roku. Otwory w łuszczynach wydrążone przez chowacza podobnika są drogą do składania jaj przez dużo bardziej szkodliwego pryszczarka kapustnika, ale też drogą porażaną przez szarą pleśń.

Próg szkodliwości:

-obecność 4 chrząszczy chowacza podobnika na 25 roślinach**.**

Zalecenia:
Określenie momentu nalotu nie jest łatwe, ze względu na rozciągnięty czas trwania inwazji. Zalecana jest systematyczna obserwacja uprawy z częstotliwością 2-3 razy w tygodniu. W przypadku ochrony chemicznej zaleca się zabieg brzegowy wykonany odpowiednim środkiem Do walki z chowaczem podobnikiem stosować można substancję czynną cypermetrynę, wykorzystać można substancję czynną etofenproks, do walki zastosować można substancję esfenwalerat, acetamipryd, deltametryna.

Zagrożenia:
Pryszczarek kapustnik
Pryszczarek kapustnik jest muchówką komarowatego kształtu długości ok. 1,5 mm, barwy ciemno szarej z pomarańczowym odwłokiem. Szkodnik zimuje w ziemnych kokonach na głębokości do 10 cm. Wylot pierwszego pokolenia, najgroźniejszego dla rzepaku, następuje w początkach kwitnienia i w maju. Wiosna w tym roku wystartowała wcześnie, ale jest chłodno. Samice pryszczarka składają jaja grupkami do łuszczyn, głównie w otwory powstałe po żerowaniu chowacza podobnika, ale samica potrafi także składać jaja do młodych (wielkości do 1–2 cm) nieuszkodzonych łuszczyn, które mają jeszcze bardzo cienką warstwę komórek. O ile w łuszczynie żeruje jedna larwa chowacza, to larw pryszczarka kapustnika może być w

łuszczynie kilkadziesiąt, nawet 100 sztuk. Larwy szkodnika są na początku przeźroczyste, potem kremowobiałe, a najstarsze larwy żółkną. Larwy uszkadzają nasiona i wysysają wewnętrzne ściany łuszczyn. Uszkodzone łuszczyny są nabrzmiałe, skręcone, przedwcześnie żółkną i pękają, a nasiona osypują się. Szkody wyrządzane są głównie przez pierwsze pokolenie i skupiają się często na obrzeżach pól rzepaku. Uszkodzona łuszczyna otwiera drogę larwom, które wypadają do gleby, gdzie przędą kokon i przepoczwarczają się. Ruchoma poczwarka wychodzi na powierzchnię gleby, skąd wylatują muchówki**.** W ciągu roku występują 3 pokolenia pryszczarka kapustnika.
Próg szkodliwości:

- jest 1 muchówka pryszczarka kapustnika na 3–4 rośliny (0,25–0,3 muchówki/1 roślinę).

Zalecenia:
Określenie momentu nalotu nie jest łatwe, ze względu na rozciągnięty czas trwania inwazji. Zalecana jest systematyczna obserwacja uprawy z częstotliwością 2-3 razy w tygodniu. Podczas chemicznej regulacji liczebności szkodników zaleca się stosowanie preparatów w których substancją aktywną jest np. acetamipryd, deltametryna czy tiachloropyd.

Zagrożenia:
Werticilioza rzepaku - choroba rozwija się od fazy początku pąkowania BBCH 52. Chorobie sprzyjają lata suche. Porażone rośliny szybciej więdną i zasychają.
Zalecenia:
Nie opracowano chemicznych metod zwalczania choroby. Z nie chemicznych metod zaleca się odpowiednią agrotechnikę, zwalczanie samosiewów i chwastów kapustowatych. Zalecane jest również stosowanie materiału siewnego kwalifikowanego.

Zagrożenia:
Zgnilizna twardzikowa
Zgnilizna twardzikowa zagraża najmocniej plantacjom rzepaku uprawianym zbyt często po rzepaku. Objawy widoczne są od końca kwitnienia w postaci plam początkowo jasnoszarych, a potem ciemniejących. Zarodniki opadając w kątach liści, przerastają płatki kwiatowe, porażają liście i łodygi. Grzybnia przerasta wnętrze łodyg niszcząc tkanki przewodzące roślin. Porażone łodygi zamierają i łamią się, a całe rośliny przedwcześnie zasychają. Suche rośliny w łanie zielonego jeszcze rzepaku obserwowane z daleka, to prawie na 100% efekt wyniszczenia roślin przez rozwój sprawcy zgnilizny twardzikowej. Zarodniki zgnilizny twardzikowej rozpoczynają atak przez ewentualne uszkodzenia i rany powodowane przez przymrozki i szkodniki. Potem mają już bardziej dogodne warunki rozwoju i przenoszone przez wiatr idealne lokum znajdują w kątach liści. Tam spadają płatki kwitowe i stają się dla grzyba pożywką utrzymującą jednocześnie odpowiednią wilgoć. Pierwsze objawy choroby widoczne są na rozgałęzieniach łodyg i w kątach liści Po żniwach skleroty zgnilizny twardzikowej pozostają w glebie i zachowują żywotność do ok. 7–8, nawet do 10 lat.). Zarodniki te rozprzestrzeniają się przez wiatr. Rozwojowi zgnilizny twardzikowej sprzyja szczególnie wysoka wilgotność gleby i powietrza oraz umiarkowane temperatury od 5 do 25 st. C w okresie kwitnienia rzepaku. Pierwszy etap infekcji ma często charakter utajony, a charakterystyczne objawy widoczne są dopiero, kiedy grzybnia przerośnie wnętrze łodyg. Objawów zgnilizny twardzikowej trzeba szukać na łodygach, w łodygach, na łuszczynach, no

i oczywiście na liściach, zwłaszcza kątowych. Liście zaatakowane przez zgniliznę twardzikową po prostu zamierają do góry od miejsca, w którym grzyb się umiejscowił. W przypadku zgnilizny, występuje też obfity nalot grzybni, a przy werticiliozie na liściach tego nie ma. Atak zgnilizny twardzikowej związany jest z wilgotnością panującą w czasie opadania płatków

Próg szkodliwości

Sprawcę zgnilizny twardzikowej zwalcza się od momentu pąkowania do początku opadania płatków kwiatowych. Pierwsze oznaki choroby są ostatecznym wskazaniem do zabiegu, tj. próg szkodliwości stanowi 1% roślin z objawami choroby lub 1–5 apotecjów na 1 m2.

Zalecenia:
W rejonach intensywnej uprawy rzepaku i występowania w latach poprzednich tej choroby oraz uprawy odmiany podatnej na porażenie przez sprawcę zgnilizny twardzikowej wskazane jest wykonanie zabiegu profilaktycznego zawierającego jedna z substancji aktywnych azoksystrobina tebukonazol, izopirazam, procchloraz, tiofanat metylowy

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata.

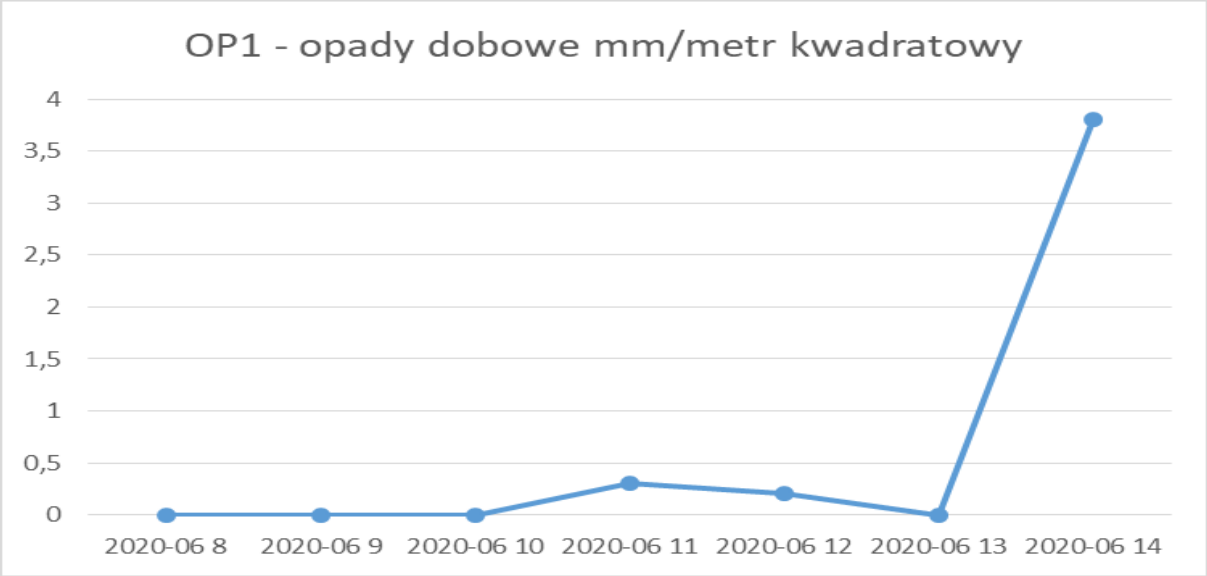
OP1 - opady dobowe mm/metr kwadratowy
4
3,5
3
2,5
2
1,5
1
0,5
0
2020-06 8
2020-06 9
2020-06 10
2020-06 11
2020-06 12
2020-06 13
2020-06 14

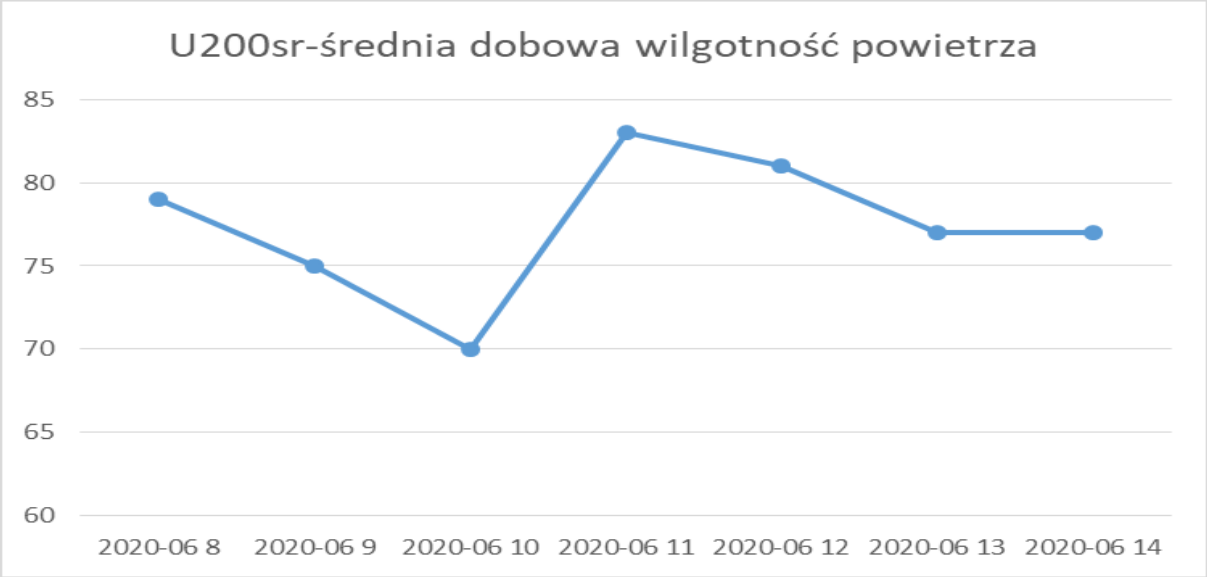
U200sr-średnia dobowa wilgotność powietrza
85
80
75
70
65
60
2020-06 8
2020-06 9
2020-06 10
2020-06 11
2020-06 12
2020-06 13
2020-06 14

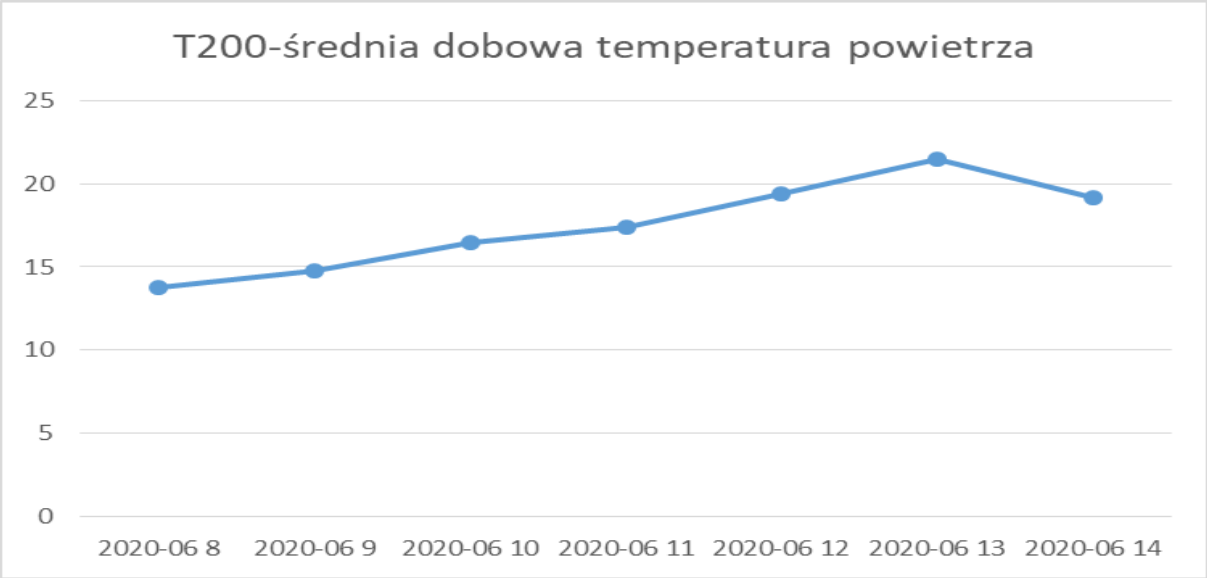
T200-średnia dobowa temperatura powietrza
25
20
15
10
5
0
2020-06 8
2020-06 9
2020-06 10
2020-06 11
2020-06 12
2020-06 13
2020-06 14

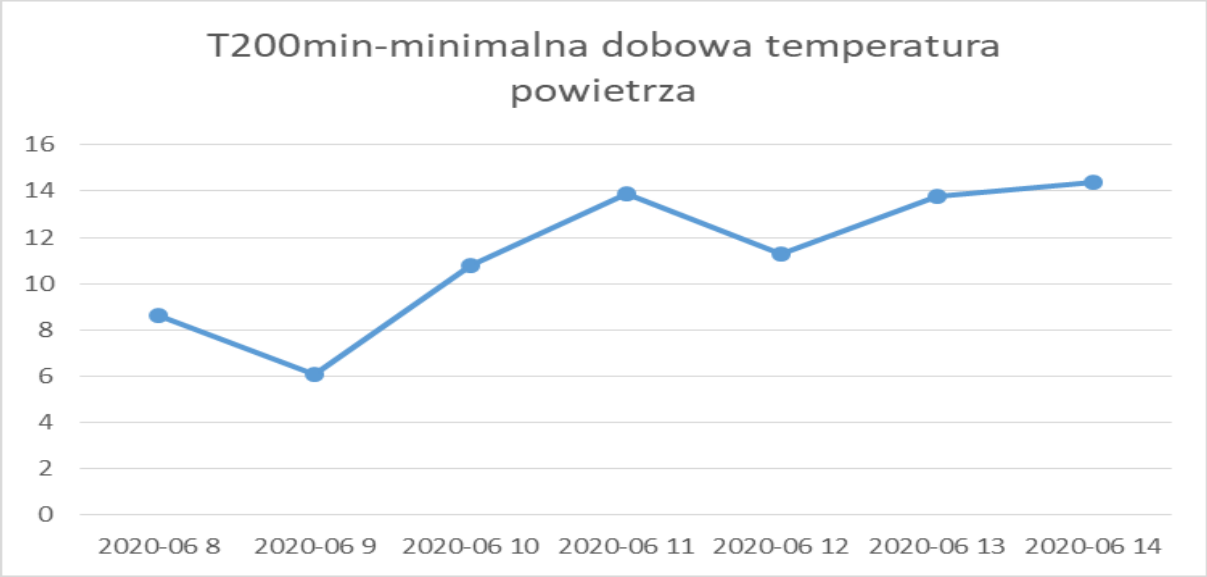
T200min-minimalna dobowa temperatura powietrza
16
14
12
10
8
6
4
2
0
2020-06 8
2020-06 9
2020-06 10
2020-06 11
2020-06 12
2020-06 13
2020-06 14

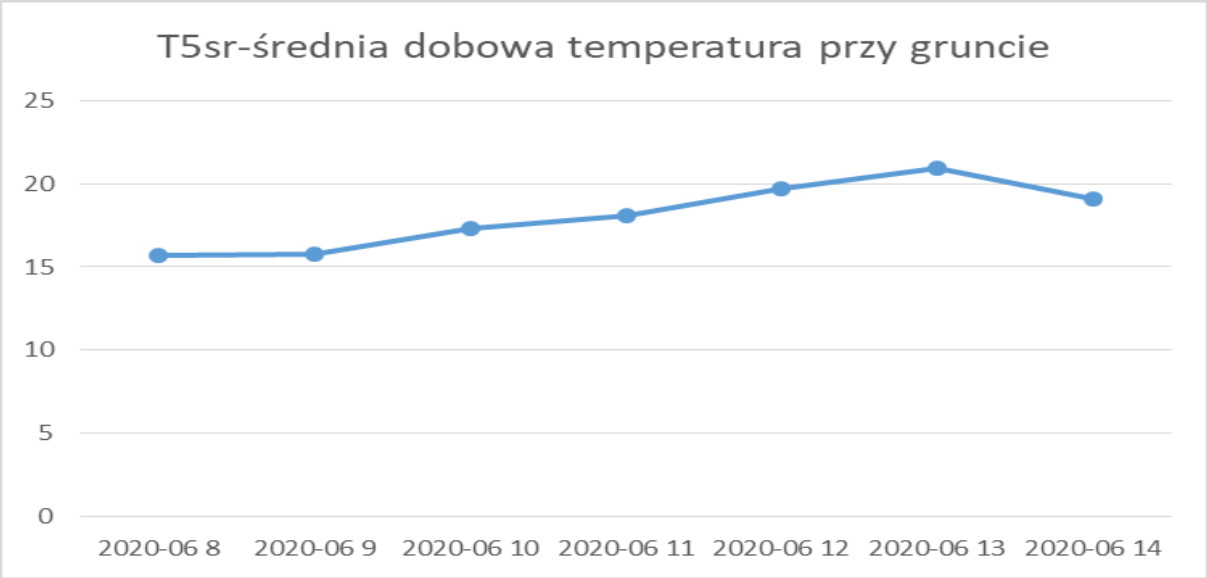
T5sr-średnia dobowa temperatura przy gruncie
25
20
15
10
5
0
2020-06 8
2020-06 9
2020-06 10
2020-06 11
2020-06 12
2020-06 13
2020-06 14

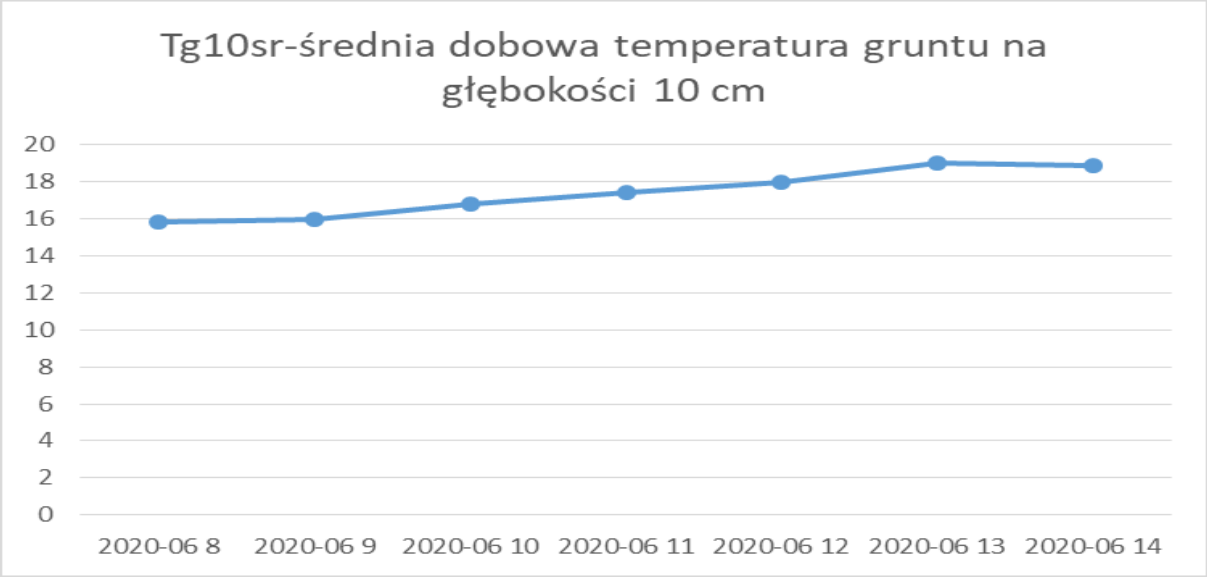
Tg10sr-średnia dobowa temperatura gruntu na głębokości 10 cm
20
18
16
14
12
10
8
6
4
2
0
2020-06 8
2020-06 9
2020-06 10
2020-06 11
2020-06 12
2020-06 13
2020-06 14

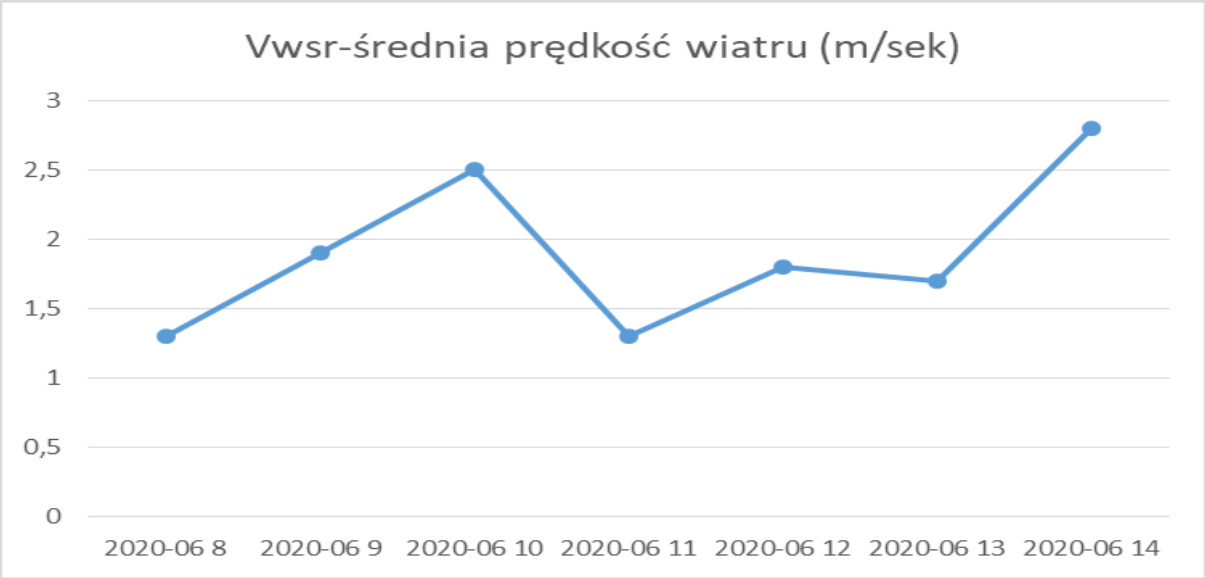
Vwsr-średnia prędkość wiatru (m/sek)
3
2,5
2
1,5
1
0,5
0
2020-06 8
2020-06 9
2020-06 10
2020-06 11
2020-06 12
2020-06 13
2020-06 14